

Principer om minnesmärken och minnesplaketter

KUFRI 05.06.2024 § 78
497/12.03.00/2024

Beredning

direktören för centralen för bildning och välfärd Kirsi Kinnunen, tfn 0440 555 250

Principer om minnesmärken och minnesplaketter

Kultur- och fritidsnämnden (6.9.2023 § 106) har beslutat att det ska utarbetas särskilda principer för minnesmärken som gäller Lovisa stad före utgången av juli 2024. Behovet av principer uppkom i och med behandlingen av Lovisa stads konstprogram. Valfärdsnämnden (11.5.2021 § 62) har godkänt Lovisa stads principer för offentlig konst som placeras utomhus. För minnesmärken och minnesplaketter tillämpas inte konstprogrammets principer.

Direktören för centralen för bildning och välfärd, museiintendenten och planläggningsarkitekten förslår utgående från den nationella kartläggning som de gjort och de ställningstaganden som de mottagit från stadens centraler i ärendet att följande principer ska tillämpas i Lovisa stad:

Principer för anskaffning av minnesmärken och minnesplaketter

Praktiska åtgärder

Ansökningsskede

Lovisa stad mottar inte minnesmärken eller minnesplaketter spontant och utan planering, utan mottagandet föregås av anhållan om så kallat generellt godkännande och en heltäckande bedömning. Minnesmärket eller minnesplaketten ska vara av betydelse och intresse för staden även på lång sikt.

Sökanden för ett minnesmärke eller en minnesplakett instrueras att utarbeta en skriftlig och noggrant motiverad anhållan till kultur- och fritidsnämnden om att få donera ett minnesmärke eller om att få ett minnesmärke till Lovisa stad.

I anhållan ska klargöras bland annat finansieringen av minnesmärket/minnesplaketten och genomförandesättet. Detta är viktigt redan i ansökningsskedet, om staden behöver reservera anslag för att genomföra minnesmärket/minnesplaketten. Saken måste beaktas i följande års budget i god tid.

I anhållan ska också klargöras andra aspekter och villkor som gäller minnesmärkets/minnesplakettens livscykel, såsom behovet av belysning och underhåll. I synnerhet måste det säkerställas att verket är tillverkat av ett hållbart material som lämpar sig för offentliga uterum.

Av anhållan ska framgå:

- minnesmärkets eller minnesplakettens syfte och betydelse
- mått, vikt och material
- fundament och belysningsbehov
- finansiärer och budget
- vem som tillverkar minnesmärket eller minnesplaketten och hens meritförteckning

- beräkning av kommande fortlöpande kostnader.

Till anhållan ska fogas illustrationer eller skisser av vilka framgår minnesmärkets eller minnesplakettens samt fundamentets och planteringarnas visuella uttryck. Deras placering i stadsrummet ska presenteras genom en konkret modell/ritning och karta.

Efter att ha mottagit anhållan begär kultur- och fritidsnämnden utlåtanden bland annat från arbetsgruppen för offentlig konst som sammankallas av museiintendenten, från byggnadstillsyns-, infrastruktur- och planläggningstjänsterna, museet med regionalt ansvar och eventuellt Helsingfors stads konstmuseum (HAM).

Särskild försiktighet ska iakttas vid anskaffning av minnesmärken om de som är sökande i minnesmärkesprojektet eller som är föremål för minnesmärket är ledamöter i stadens förvaltningsorgan eller anställda vid staden eller familjemedlemmar till eller personer med en nära relation till dessa.

Ett positivt beslut sätter igång genomförandeprocessen. Beslutet ska skickas åtminstone till följande: sökanden för minnesmärket, näringslivs- och infrastrukturnämnden, centralen för näringsliv och infrastruktur och stadsstyrelsen. Efter detta ska ett mer detaljerat avtal med villkor ingås med den sökande. Museiintendenten ansvarar för detta.

Genomförandeskede

- Stadens infrastrukturtjänster ansvarar för anläggning av fundamentet och för övrig planering samt installation och eventuell uppsnygning av omgivningen.
- Sökanden för minnesmärket/minnesplaketten ska ta reda på om projektet kräver tillstånd. Åtgärdstillstånd behandlas av stadens byggnadstillsynsbyrå. Tillstånd för utplacering av verk på allmänna områden beviljas av infrastrukturchefen.
- Den sökande ansvarar för tillverkningen och leveransen av minnesmärket till Lovisa stad.
- Stadens kulturtjänster arrangerar tillsammans med den sökande en avtäckningsceremoni för minnesmärket/minnesplaketten.

Underhållsskede

- Minnesmärket eller minnesplaketten övergår till stadens ägo efter färdigställandet.
- Minnesmärket/minnesplaketten underhålls av stadens infrastrukturtjänster/lokalservice.
- Staden har rätt att avlägsna, flytta och i övrigt hantera minnesmärket/minnesplaketten enligt normerna för konstförvaltning.

Föredragning

Direktören för centralen för bildning och välfärd Kirsi Kinnunen

Förslag

Kultur- och fritidsnämnden

- a) godkänner att de ovan angivna principerna för minnesmärken och minnesplaketter tillämpas från och med 1.8.2024
- b) delger stadens övriga organ ärendet.

Behandling

Ledamot Li-Lo Söderholm föreslog, att beredningstextens sista styckes första menings ord "eventuella" före "Genomförandeskede"-rubriken tas

bort. Hon föreslog också att från "Genomförandeskede"-rubrikens andra punkt tas orden " och ansöka om nödvändiga tillstånd och utlåtanden" bort.

Ersättare Reeta Rossi föreslog, att beredningstextens första styckes sista mening " Minnesmärken och minnesplaketter är enligt allmän uppfattning inte konstverk." tas bort och att istället för den sätts meningen "För minnesmärken och minnesplaketter tillämpas inte konstprogrammets principer."

Både Li-Lo Söderholms och Reeta Rossis förslag understöddes.

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden

a) godkände de ovan angivna principerna för minnesmärken och minnesplaketter att tillämpas från och med 1.8.2024, med de av nämnden gjorda ändringarna.

b) beslutade att delge stadens övriga organ ärendet.